

Teplýšovický občasník

občasník

vydává Obec Teplýšovice

2. číslo roku 2013

30. června 2013

Informační plátek pro Teplýšovice, Čeňovice, Humenec, Kochánov, Smilov, Zálesí

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

jsme těsně před prázdninovým obdobím a časem dovolených. Tedy v čase, kdy se počet obyvatel na našem území zvýší o desítky rekreujících se spoluobčanů. Dovolte mi, abych využil možnosti a prostřednictvím občasníku upozornil na věc, která nás jako každý rok, tedy i letos s jistotou čeká a nemine.

Vyšší počet obyvatel na území obce klade mimo jiné i vyšší nároky na zavedený obecní systém odpadového hospodářství. Problematika se ani tak netýká systému svozu popelnic od jednotlivých bytů, domů a rekreačních objektů. I když i tady bych rád upozornil na jistou disciplinovanost. Konkrétně je třeba dbát na pravidlo, že pro odložení odpadu komunálního a následný svoz se užívají výhradně jen nádoby, kterými jsou domácnosti vybaveny, tj. popelnice ať už plechové o objemu 110 litrů nebo v některých místních částech občanům již zapůjčené plastové. V žádném případě se odpad neshromažďuje k odvozu v různých pytlích, či jiných nádobách přistavených v den odvozu ke standardním popelnicím nebo ke kontejnerům ve Smilově či Rousínově pro Zálesí. Každý z nás měl tu možnost svobodně se rozhodnout na počátku kalendářního roku, jakou intenzitu svozů si vůči svým potřebám zvolí. Pokud má někdo čtrnáctidenní svoz, tedy ten levnější nebo takzvaný chatařský - nejlevnější, nemůže si sezónní nadprodukcí odpadu z domácnosti řešit přistavováním pytlů vedle popelnic. V takovém případě je nezbytné se zamyslet nad intenzivnějším oddělováním recyklovatelných složek odpadu od těch, které do sběrné nádoby nutně odložit musíme. Přistavené pytle vedle sběrných nádob totiž opakovaně zakládají zbytečné konflikty mezi svozovou firmou a obcí. Odpad v pytlích vedle sběrných nádob není v souladu se smluvními podmínkami mezi těmito partnery.

Druhý problém, s nímž se na Vás občany obracím a byl bych velmi rád, kdybyste nám jej pomohli vyřešit, je stále přetrvávající nedisciplinovanost v souvislosti s využíváním kontejnerů na separovaný odpad. Pravidelně se musím zabývat likvidací odloženého odpadu mimo, chcete-li vedle, kontejnerů. Tedy v prostoru sběrných hnízd a to z důvodu, kdy občan již pro naplněnost nádob neodloží odpad do kontejneru, ale na zem. Po vyvezení nádob firmou musí někdo jít a do nádob odpad ze země definitivně uložit. Hnízd s kontejnery máme v celé naší obci celkem šest. V Teplýšovicích z toho tři. Pokud je někde příslušný kontejner plný, lze obejít hnízda zbývající a tam odpad úspěšně odložit. V nejhorším případě si jej odnést domů a počkat na vyprázdnění kapacit, což se děje obvykle každé úterý pokud jde o kontejnery na plast a odložit tedy odpad na opakovaný pokus.

To je však ten nejmenší problém. Za mnohem závažnější považuji odložený odpad na sběrných hnízdech takového druhu, který neodpovídá komoditám určeným k separaci. Jsou taci mezi námi, kteří si buď vůbec nelámou hlavu tím, co a kam odkládají nebo tak činí záměrně s tím, že se někdo postará o odvoz na skládku a také že to zároveň zaplatí.

(pokračování na str. 2)

Naše „Velká voda“

Vždy, když jsem sledoval průběh povodní v naší republice, děkoval jsem v duchu našim předkům, že se usadili na kopci a že se nás tudíž toto ohrožení přímo netýká.

Jak naivní mé úvahy byly, ukázala poslední povodňová vlna, která se přehnala několika oblastmi, zejména ve středních a severních Čechách, po vydatných deštích z přelomu května a června. Několikadenní mokro bylo u nás zatím jen nepříjemné. Tedy až do neděle 2. června, kdy voda začala opravdu škodit. První poplach nás vyhnal do hasičárny a odtud do Kochánova už v půl deváté ráno. Jednalo se o čerpání vody ze sklepů novostavby, kde se sesuly i podmáčené břehy výkopu, dále odvádění vody tekoucí z polí a podemlající silnici do kanalizace a pak ještě čerpání sklepů u dalšího rodinného domku a čištění odtoku rybníka, který se i tak naplnil až po okraj.

(pokračování na str. 9)

Voda může být krásná, ale když je jí moc, tak i nebezpečná.

Slovo starosty (pokračování)

Na každém kontejneru je popis komodit s druhy odpadů, které lze odložit. Každý, který není na popise uveden, logicky odložit k separaci nelze a proto patří do popelnice nebo rovnou na skládku do Příbyšic.

Za stejně vážný prohřešek stejně velkého kalibru považují odkládání nesešlapaných PET-obalů do kontejnerů na plasty a odkládání nerozložených papírových kartonů a krabic do kontejnerů na papír. Jde o jev notoricky se opakující po celý rok a po celá léta, kdy jsme systém třídění zavedli. Učinit úkon rozložení papírové krabice, aby se papír do nádoby vešlo co nejvíce, nás individuálně téměř nic nestojí, snad jen trochu času. Obec, tedy na veřejných prostředcích, stojí každé vyvezení každého kontejneru se separovaným odpadem 218 Kč. Proč má obec platit 218 Kč za vyvážení „vzduchu“, kterým jsou papírové krabice a nesešlapané lahve naplněny?

Snad poslední apel bych si dovilil vznést, konkrétně se týká problematiky a způsobu zbavování se posečené trávy. Sezóna sečení trávníků kolem našich nemovitostí je právě v plném proudu. Léta a pravidelně upozorňujeme, že jsme na venkově a snad až na výjimky máme každý možnost si na svém pozemku, zahradě vyčlenit opravdu minimální prostor pro kompostování posečených trav a případně dalšího biologického odpadu. Nicméně se stále setkáváme tu a tam s odkládáním trávy na místech, kde to možná až tak zdnalivě neškodí, přesto hyzdí naše životní prostředí. Ti, kteří u svých nemovitostí nemají zmíněné možnosti kompostování, se mohou obrátit na vedení obce, které jim pomůže se svozovou firmou problém vyřešit. Existují nádoby na biologický odpad, které svozová firma nabízí za poplatek svážet i z naší obce. Lze takovou službu sjednat za předpokladu, pokud se najde více zájemců o likvidaci tohoto typu odpadu, aby se služba stala rentabilní jak pro občana, tak pro svozovou firmu.

Závěrem mi vážení čtenáři dovolte Vám všem popřát jen to nejlepší prožití letních dnů a zaslouženého volna. Upřímně vítám tímto v naší obci všechny rekreanty a návštěvníky, kteří k nám zavítají nejspíš z toho důvodu, že se jim u nás líbí a dětem přejí krásné prožití prázdnin, ať už je stráví v našem společenství nebo někde na prosluněných plážích.

S úctou starosta obce

Poděkování

Pokud jsem na jiném místě tohoto vydání trochu kritický, věřte, že jen s cílem o nápravu věcí, které nám ztěžují naši práci přesto, že by tomu tak být vůbec nemuselo. Zde naopak považuji za svoji povinnost poděkovat.

Není tomu ani měsíc, kdy se nám jako mnohým jiným obcím a městům v republice nevyhnula živelná událost v podobě přivalových dešťů. Od čtvrtka 30. 5. do úterních deštových dozvuků, tedy do 4. 6. 2013 na naše správné území spadly srážky s úhrnem 158 mm vodního sloupce/1 cm² půdy. V přepočtu tzn. 158 litrů vody na jeden metr čtvereční. Data jsou převzata od kolegy zastupitele P. Gobyho, který se podrobnými záznamy o srážkových denních úhrnech na našem území zabývá detailně řadu let. Podobná situace ve srovnatelném rozsahu se na našem území udála naposledy v roce 2002.

Jen díky našim předkům a jejich uvážlivému založení jednotlivých našich sídel, lze říci, že se nás živelná událost nedotkla s tak ničivými důsledky, jaké napáchala na jiných místech v Čechách. Přesto škody za sebou zanechala a přivedila i skutečně dramatické okamžiky, které se však podařilo nakonec eliminovat.

Rád bych jménem představitelů Obce Teplýšovice vyjádřil, ve výše uvedené souvislosti, poděkování všem zúčastněným členům naší jednotky požární ochrany, kteří navzdory skutečné nepřízni počasí zasahovali od nedělního rána do pozdních večerních hodin. S nasazenou technikou a v průběhu několika zásahů až s patnácti požárníky pomáhali spoluobčanům s čerpáním vody ze zatopených sklepů v Kochánově, Čeňovicích, ve Věřicích a posléze ve Vodslivech. Odstraňovali ze sázavské silnice padlé stromy. Aktivním způsobem prováděli evakuaci několika občanů z rekreačních objektů ve Smilově, prováděli dohled a monitoring nad závadnou hrází kriticky naplněného Smilovského rybníka.

Nejen tato konkrétní událost, ale z poslední doby namátkou třeba bezprostřední zásah při vzniku požáru střechy na budově naší školy vždy automaticky evokují otázky typu: co by se asi stalo, kdybychom v těchto kritických situacích byli odkázáni jen na pomoc hasičů zvenčí? Okamžitá pomoc, navíc profesionální bez zbytečných časových ztrát, je pomocí tou nejúčinnější. Važme si proto lidí, kteří jsou přímo z našich řad, jsou ochotni bez odkladu přispěchat, doslova naskákat do zásahových mundurů a smysluplně, proto účinně uplatňovat získané vědomosti a zkušenosti ve veřejném zájmu při záchraně osobního či společného majetku.

Zároveň stejné poděkování patří i všem těm našim občanům, kteří ve zmíněných mimořádných situacích také přidali ruku k dílu, podle vlastních možností poskytli své prostředky nebo na nutnou dobu nabídli například „jen“ střechu nad hlavou.

Děkujeme za Vaši pomoc - starosta

ROZHOVOR S ... JAROSLAVEM ŠEBKEM

Doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D. je od roku 1995 pracovníkem Historického ústavu AV ČR. Věnuje se zkoumání církevních, sociálních a politických dějin 20. století, dějinám česko-německých vztahů a historii evropských autoritativních hnutí. Je autorem knihy *Mezi křížem a národem*, která podrobně zpracovává téma vývoje sudetoněmeckého katolicismu v meziválečném období. Společně s Janem Paulasem se mj. podílel i na vzniku publikace *Katolické noviny 1949-1989*. Věnuje se publicistické činnosti v novinách a vystupuje také v médiích (Česká televize, Český rozhlas). V neposlední řadě je též rodákem z nedalekého Čakova a má tak silné vazby ke zdejšímu prostředí. Velice ochotně mi poskytl odpovědi na následující otázky.

Jaké máte vzpomínky na dětství a na svá školní léta v Teplýšovicích?

Teplýšovickou školu mám spojenou s krásnými vzpomínkami na třetí a čtvrtou třídu - tedy školní roky 1978-80. Byla to opravdu příjemná léta, kde se mi hned v hlavě vyrojí i několik vzpomínek. Živě si třeba vzpomínám na svéráznou postavu pana učitele Michálka, na to, jak jsem si chodil kupovat zmrzlinu v kelímku do obchodu, kde tehdy prodávala i moje teta, paní Dobiášová, na „uhelné“ prázdniny v roce 1979, kdy panovaly takové mrazy, že se škola nedala vytopit a museli jsme být doma a jezdit do školy jen pro domácí úkoly, nebo třeba jak jsme se během tělocviku chodili koupat do rybníka za vsí. Určitě bych se rád zase do školy někdy podíval.

V Teplýšovicích jste navštěvoval malotřídní školu. Jaký máte názor na současné malotřídní školy? Je možné je nějak porovnávat s velkými školami ve městech, nebo se jedná o odlišné kategorie?

Já jsem zcela jednoznačně pro zachování malotřídních tříd, i když je jejich existence často zpochybňována s odůvodněním nedostatku financí či neefektivitu takového způsobu vyučování. Podle mě mají smysl třeba v tom, že představují alternativní způsob vyučování, který může být pro děti docela zajímavý a dává navíc kvalitní vzdělání. Hovořím přitom i z vlastní zkušenosti. Jsem toho názoru, že tam děti mohou zažít ve větší míře rodinnější atmosféru a taky individuální přístup kantora, na jehož kvalitách pak samozřejmě hodně záleží. Děti i rodiče si navíc k takové škole vytvářejí pevnější vazby než v případě velkých škol. Kromě toho škola na vesnici už od dob obrozenců, a samozřejmě i teď, funguje taky jako jedno – například vedle různých místních spolků - z přirozených kulturních center, což si myslím, že je i příklad Teplýšovic, i když zdejší dění sleduji jen nepravidelně prostřednictvím internetu. To všechno jsou podle mě důvody, které hovoří v prospěch jejich zachování a o jejich dalším osudu by se nemělo rozhodovat jen podle ekonomických kritérií.

Jak jste se dostal ke své profesi historika? Historie Vás zajímala vždy, nebo jste se k ní dostal nějakou oklikou?

Přání věnovat se historii jsem měl už od mala, tedy pokud pomínu první třídu, kdy jsem třeba chtěl být chvíli celníkem, prodavačem, učitelem a tak podobně. Zájem o dějepis mě chytil asi tak kolem deseti let, hlavně na základě toho, že mě moc bavilo číst knihy o historii, třeba „Obrázky z českých dějin a pověstí“, a s mými rodiči jsme jezdili v téhle době hodně po různých hradech a zámcích v Čechách a na Moravě. Bavilo mě přemýšlet o tom, jak žili naši předkové, jaké příběhy zažívali. A nakonec největší zájem jsem měl o dějiny 20. století, nejprve, asi jako většina kluků, hlavně o dějiny první i druhé světové války. A ten zájem mi vydržel až doteď, kdy se snažím zase historické příběhy sdělovat ostatním.

Jaký je podle Vašeho názoru současný stav historie jako vědy u nás? Můžeme se nějak směle měřit s okolními státy, například v počtu

a kvalitě mladých historiků, institucí, peněz na výzkumné činnosti, apod.?

Obecně je třeba říci, že nyní je naše historická věda na srovnatelné úrovni se západními zeměmi. Mnoho mých kolegů studovalo v zahraničí, někteří z nich učí na zahraničních univerzitách, v Německu nebo v Rakousku. Samozřejmě že úroveň pracovišť je rozdílná. V poslední době jste například mohli sledovat spory o Ústav pro studium totalitních režimů, kde jeden z problémů spočívá v hledání cest ke zlepšení vědecké práce. Příčinou sporů tedy nebyl jen politický boj, jak se to mnohdy zjednodušeně prezentovalo v médiích. Jako důležitý úkol pro historiky a další obory vidím v tom, že je potřeba zlepšit povědomí o znalosti historie v širších souvislostech, zejména pro období 20. století, kde totiž najdeme základ mnoha věcí, které prožíváme nyní. Obecně je dobré znát minulost i kvůli hledání kořenů, odkud se rodí naše současná identita. Mám však nyní pocit, že si potřebu hledání kořenů uvědomuje více lidí než dřív, dokonce třeba i někteří politici. Zájem o historické souvislosti, které se promítají do naší přítomnosti, projevují například předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová nebo předseda Senátu Milan Štěch. Velký problém, který historické obory pociťují, je však nedostatek financí a někdy i podceňování ze strany těch, kteří o nich rozhodují. Problémy s nedostatkem financí však vidíme všude, kam se podíváme. Tedy asi, s trochou nadsázky řečeno, s výjimkou různých tzv. „kmostrů“.

Vaším oborem jsou zejména politické, sociální a církevní dějiny 19. a 20. století. Proč jste si vybral právě toto období pro svůj výzkum? Co může výzkum tohoto období přinést pro naši současnost – nějaké sdělení, varování, poučení?

Já myslím, že historie nám dává dostatek poučení a inspirací. Stačí se nakonec podívat na naši aktuální politickou situaci. Všechny politické strany by si totiž měly uvědomit, že musejí pracovat především pro zájmy občanů, ne kvůli momentálním zájmům několika lobbistů. Jinak bude jejich důvěra prudce klesat a politici, ale i my všichni, se můžeme dočkat nepěkných konců.

Zkoumání nedávné minulosti může být pro některé historiky docela adrenalin. Existuje mnoho zájmových skupin a lidí, jež by mohli mít zájem na tom, aby historici do daného tématu moc nešťourali a nebo ho vložili nějak jinak... Setkal jste se s tím někdy ve své praxi Vy nebo někdo z Vašich kolegů?

Jsem toho názoru, že největší část takového ovlivňování se odehrávala za minulého režimu. (pokračování na str. 4)

Teď takové tlaky necítím a žádný podobný problém jsem nezažil a neznám ho ani ze svého okolí. Ale byl jsem třeba účastníkem dost ostrých debat na svých cestách do Německa se zástupci sudetských Němců, které se vztahovaly k česko-německým vztahům. Stereotypy v pohledu jeden na druhého totiž najdeme v hojně míře i na německé straně a mnohdy nebylo jednoduché hovořit o citlivých místech společných dějin, třeba z doby mezi světovými válkami. Ale v zásadě nemám zkušenost s tím, že by někdo chtěl ovlivňovat moji práci jen proto, že se názorově rozcházejí. Doufám taky, že se toho ani nedočkám. Máte ovšem pravdu v tom, že zkoumání nedávno vzdálené minulosti má v sobě i kus adrenalinu, hlavně, když se najdou nějaké nové dokumenty, které nejsou vůbec známé a můžou rozšířit naše vědomosti o daných událostech. To pak máte pocit objevitele neznámých světů, i když jen na maličkém prostoru.

Jedním ze současných žhavých témat je odluka církve od státu a s tím spojené církevní restituce. Kde se podle Vás stala chyba, že je na církve většinou pohlíženo, jako na ty, které dostaly zpět více, než jim po právu patřilo? Existuje nějaké srovnání s tím, jak odluku řešily nebo řeší některé jiné státy? Nebo je chyba na straně ekonomů, aby lépe vysvětlili, že odluka církve bude pro stát v konečném důsledku nejlevnější varianta?

To by bylo téma na několik diskusí a konferencí a myslím, že bychom se ani tak nedobrali jednoznačných závěrů. Důvod konfliktního pohledu české veřejnosti hlavně na katolickou církev má svůj základ v minulosti, řekl bych, že především od poloviny 19. století, kdy byl katolicismus považován za něco cizorodého, co nemá v českém národním životě své místo. A můžeme pak pokračovat přes první republiku, přes komunismus až do dneška, kdy se také církvi vyčítá ledasco, aktuálně touha po moci a majetku. Jsem přesvědčen, že velké nedostatky jsou i na straně církve samotné, jejíž představitelé by měli lépe a jasněji komunikovat s veřejností, a to nejenom o tom, jak budou s navráceným majetkem nakládat, ale také o tom, jaké poslání ve společnosti plní, a kde všude působí i pro společnost, pro lidi, kteří s vírou nemají ani nic společného.

Můžete nám prozradit, na jakém tématu v současné době pracujete?

V tomto roce jsem zúročil dlouholetou práci hned na několika tématech, jednak jsem vydal knihu „Od konfliktu ke smíření“, kde se věnuji problémům ve vztazích mezi českými a německými křesťany během 20. století; nedávno mi společně s kolegou Michalem Pehrem vyšla publikace k dějinám prvních deseti let vztahů mezi Masarykovou republikou a Vatikánem (1918-1928), kde jsme hodně využili ještě dosud nezveřejněné dokumenty přímo z vatikánských archivů. A do třetice dokončuji knihu o první republice, která by měla vyjít začátkem příštího roku, kde se dotýkám možná až příliš aktuálního tématu, když se zabývám problémy československé demokracie a jejími kritiky.

Na závěr bych Vám chtěl poděkovat za rozhovor a požádat Vás o nějaký vzkaz či závěrečné slovo pro čtenáře našeho občasníku.

Já bych popřál samozřejmě každému ze čtenářů všechno dobré, hodně radosti a pohody, pěkné prázdniny a možná bych ještě dodal: „nenechte se otrávit tím, co se kolem nás děje a věřme, že snad bude líp“.

pg

Čtení z kroniky

Hrdelní soudnictví města Benešova v 16. - 18. stol. a příběh z Tepléšovic z počátku 19. století

Benešovský soud byl personálně totožný s městskou radou a zabýval se pouze závažnějšími případy.

Vlastní vyšetřování, ohledání místa činu a výslechy obviněných prováděli dva komisaři, vybraní ze středu magistrátu a odpovědní za průběh vyšetřování. Směrnice k vyšetřování dávala sama městská rada, která i vyhlášovala ortely.

Mimořádné postavení měl vzhledem ke svým právnickým znalostem městský písař - syndikt. Účastnil se vlastního vyšetřování a vedl agendu hrdelního soudu. Měl rozhodující slovo ve sporech, které nebyly předkládány k posouzení a rozsouzení apelačnímu soudu.

Výkonný policejní aparát představovali městský a panský rychtář se svými pomocníky. Městský rychtář zajišťoval řadu úkonů nezbytných pro chod hrdelní jurisdikce - ohledával místo činu, pátral po kradených věcech, sledoval a zajišťoval podezřelé a zodpovídal za vězně a vězení. Nejnižší, opovrhovanou osobou, avšak nezbytnou součástí hrdelní pravomoci, byl kat. Město si svého kata mohlo dovolit jen v době hospodářské stability. Většinou toto řemeslo bylo součástí pohodného a často se stávalo, že pohodný neměl k vykonávání pravomoc. Pohodní, neboli rasové, pro Tepléšovice bydleli nejdříve v již zaniklé vsi Mrchojedy a později v Zálesí.

Trestní řízení mělo charakter inkvizice a jeho cílem bylo donutit obžalovaného k přiznání. K výslechům se používala tzv. TORTURA. Přístupovalo se k ní i tehdy, že se dotyčný přiznal, ale bylo zapotřebí z obviněného dostat ještě spolupachatele, úkryt lupu atd. Přiznání vynucené právem útrpným bylo pro soud průkaznější. Pokud delikvent vydržel všechny aplikované stupně mučení a nepřiznal se, byl většinou propuštěn nebo mu byl zmírněn trest. Naposledy byl odsouzenec vyslýchán ještě těsně před cestou na popraviště.

K nejčastějším deliktům náležely ve 2. pol. 16. stol. majetkové přečiny. Vedle krádeží sem patřilo překupnictví a tzv. „navozování“ ke krádeži. Časté bylo rovněž zakrývání zločinu dalším zločinem...požár.

Přísně byly postihovány zločiny proti životu a tělu.

Přechovávání cizopanského poddaného bylo rovněž zločinem.

Několik hrdelních procesů z let 1560-1764

1581 Vavřinec Husa z Petroupimi zabil Jana Šedivého z Petroupimi

1587 Bartoloměj ze Lštění - přechovával poddaného bez zhostního listu - rozsudek 3 kopy grošů českých

1589 Jan Řehoř z Krhanic- smilstvo očištěn po vykonání přísahy

1684 Šimon Švec a Jiří Široký-zlodějství-smrt provazem

1686 Petr, pacholek...zabití pekařského tovaryše-celoroční nucené práce

1693 Dorota Havlíčková-záměrný potrat-smrt mečem, probití srdce kulem a zahrabání

1696 Václav Šídlo-smrtnelné postřelení Martina Volfa-pololetní nucené práce

1698 Vojtěch Bareš-vražda Václava Prokšíka - smrt mečem a vpletení do kola

1704 Jakub Bohaboj - přechovávání cikánské tlupy a přijímání kradených věcí-smrt provazem, jeho manželka Kateřina smrt mečem. Cikáni byli pouze vyslechnuti a měli vrátit kradené věci majitelům.

1706 Mikuláš Zachariáš, polní mistr- vražda chárovického slouhy, opakované cizoložství a incest- utětí pravé ruky a smrt mečem

1706 Jan Zach, šafář zlenického dvora-zabití „jistého bez rozumu člověka“-osvobozen

1707 Markyta Součková, Mrač - jednonásobné cizoložství- čtvrtletní nucené práce a Jan Vlček za to samé 14-ti denní vězení

1708 Mariána Boháčová - podezření z vraždy novorozeněte a prostituce-pololetní nucené práce

1710 Vilém Svoboda, cikán – potulka - smrt provazem

1715 Václav Dráb a Anna Dušková – incest - dvouleté nucené práce s nařízením, aby byly vykonány odděleně

1715 Jan Mládek - zabití Václava Tkalce - šestitýdenní vězení, propuštěn s napomenutím, aby příště zacházel opatrně se zbraní

1725 Veruna Polívková, cikánka-potulka-podmínečně smrt, uříznutí levého ucha a trojnásobné vymrskání okolo šibenice, vypovězení z českého království

1727 Jakub Šembera – krádež - 3 roky galejí

1727 Vavřinec Černík - krádež stříbrného šálku a 6 lžic - smrt provazem a připevnění řetězem k šibenici

1728 Václav Compit – výtržnictví - 14-ti denní vězení a pohrůžka ztráty měšťanského práva

1729 ten samý za neřádné chování vypovězen z města Benešova

1731 v ten samý den - Václav Voháňka - krádež-smrt provazem a Prokop Veselý – krádež - dvoutýdenní nucené práce

1735 manželka Václava Compita zasáhla manžela kamenem-peněžitá pokuta

1737 Václav Klempíř, pacholek z Mezihoří - vražda Tomáše Bučinského-lámání kolem shora dolů, vpletení těla do kola. Žena zavražděného Dorota-nabádání k vraždě manžela-smrt mečem, utětí pravé ruky a přibití na kůl, vyzdvižení hlavy na špici

1739 Jan Kopecký - přijímání kradených ryb - 42 dní žaláře

1743 žid Mojžíš-krádež-podmínečně smrt, stání na pranýři po 3 trhové dny a vypovězení ze země

1745 cikán Pavel Petržilka - potulka a rouhání bohu - smrt mečem a spálení těla na hranici, jeho žena Alžběta za to samé vypálení písmene R na záda, stání po 3 trhové dny na pranýři a vypovězení ze země

1754 měšťan Václav Hájek z Benešova obviněn z nečistého obtěžkání Doroty Všeťkové - osvobozen (*zdroj informací Sborník vlastivědných prací z Podblanicka*)

Že Vám běhá mráz po zádech po přečtení těchto řádek? I taková byla doba našich předků a jeden si dával pozor, aby se nedostal do křížku s tehdejší zákonem. Nyní Vám umožním nahlédnout do temné minulosti přímo v Teplýšovicích. Příběh je doslovně opsán z kroniky Dr. Karla Pessra. Z jasných důvodů pozměníme jeho jméno a budeme mu říkat třeba Jakub Vopička.

Příběh

Starý Vopička z bývalé rokly pod kostelem se narodil někdy kolem r. 1805, jako žid a bydlíval v č. p. 24 a č. p. 31. Tento žid Jakub Vopička, dal se i s rodinou pokřtít v již mužném věku asi kolem r. 1850 a kmotrou mu byla sama kněžna Komorno-hrádecká. Též mu dovolila, aby si vystavěl, resp. dala mu vystavěti v rokli pod kostelem na zádušním pozemku dřevěnou chaloupku. Ale křest mu nesmyl patrně již před tím pokažený charakter.

Místo, kde stávala tato chaloupka, bylo jako stvořené pro jeho nekalé rejdy – krádeže, které prováděl se dvěma pomocníky. Jeden z nich byl občan XY z Čeňovic. Ten kradl však umělecky, že ho nemohl nikdo dopadnout. Až jednou vyšetřili četníci, že není doma a že je někde na práci nekalé. Četník přišel za noci k Vopičkově. Doma byla jen stará Vopičková a ta četníka uvítala.

Tento se ptal po starém. Babka na to, že starý není doma. Rozsvítila a chtěla nechat světlo hořet, aby četník, který prohlásil, že na starého počká, neseděl po tmě. Četník však jí uložil, aby zhasla a lehla si do postele. To proto, aby nemohla dáti starýmu nějaké zvláštní znamení. Četník tak v klidu seděl potmě a čekal a dočkal se. Vopička přišel „z práce“ a přinesl si výslužku a bez rozsvícení hned jí uklidil a to do sklepa pod chaloupku, o němž prý dosud nikdo nevěděl. Tak bylo najednou vše odhaleno. Krádež, skrýš a v ní lup a dále zlodějské nářadí a potřeby.

Poněvadž by bylo těžké Vopičku v rokli uhlídati, bylo od příslušných úřadů, jmenovitě od okresního hejtmanství v Benešově vydobyto povolení, aby Vopička mohl býti z rokly vystěhován. Bránil se, ale nebylo to nic platné. Práci provedli četníci. Chaloupka pak byla zbořena a Vopička přestěhován do světničky do malé pastoušky. Tam žil až do své smrti kolem r. 1890.

Zemřel zvláštním způsobem. Kupoval si ve staré škole u Bubeníků, kteří tu zřídili obchůdek a to se zbožím osadnickým, „molštuk“ k dýmce. Vybral si, vyšel ven, aby si jej prohlédl a v tom se skácel a byl mrtev. Takový byl konec člověka, který bydlíval v domku po bývalé cihelně, v rokli pod kostelem a který nekalé rejdy tropil. Jakým trestem byl však potrestán, o tom už zdejší kronika mlčí.

Krásné letní dny a prázdniny přeje Všem

kronikářka Renáta Procházková

Nohejbalový turnaj trojic

VI. ročník o Kochánovský pohár 2013

Kdy: 7. září 2013 od 9h

Kde: Kochánov sportovní areál

Zájemci o turnaj potvrďte účast do 31. 8. 2013

(Tel: 607 646 507)

Startovné 300,-Kč na družstvo

Srdečně zveme všechny příznivce nohejbalu

Občerstvení zajištěno (pivečko, klobásky, gulášek, něco málo z prasátka aj.)

Po skončení turnaje cca od 19. h zahraje skupina
LemRoucha

Další rok v mateřské škole je za námi

Školní rok pomalu končí a děti už se těší na prázdniny. Přesto se ještě pojdme ohlédnout za uplynulým školním rokem.

V předvánočním čase se děti připravovaly na Jarmark a Vánoční besídku. Učily se různé písničky, básničky a tanečky, vyráběly různé dárečky a užívaly jsme si vánoční pohody. Během celého roku nás navštívilo několik divadélek se zajímavými představeními. Navštívili jsme v Praze Giganty, kde byl program doplněn o zrcadlová bludiště, ze kterých měly děti velkou radost. V květnu u nás proběhl zápis dětí k předškolnímu vzdělávání a již teď se těšíme na nové kamarády. Hlavním květnovým tématem byl Den matek, který jsme oslavili společně se žáky základní školy. Písničky, básničky, tanečky a dárečky děti nenechaly snad žádné oko maminky ani babičky suché. V červnu jsme nezapomněli ani na Den dětí, který jsme řádně oslavili opékáním buřtů, různými soutěžemi, skákacím hradem a nějakou tou sladkou odměnou.

Do konce roku jsme přichystali ještě několik akcí. 13. června jsme si dali batůžky se svačinou na záda a vydali jsme se na Velký Blaník, kde na nás čekal rytíř od sv. Václava. Záleželo jen na dětech, zda budou stateční a odvážní a stanou se rytíři. Předškoláky ještě čeká „Pohádkové spaní“ v MŠ a jako každý rok nás také čeká rozloučení s budoucími prvňáčky a se školním rokem v podobě závěrečné besídky, která se konala 27. června u nás, v mateřské škole.

Touto cestou bychom chtěli poděkovat všem rodičům za jejich podporu, spolupráci a pomoc. Přejeme všem hezké a klidné prázdniny plné sluníčka a pohody.

Učitelky MŠ

Malé ohlédnutí za právě skončeným školním rokem

Psát neustále dokola, že žáci se ve škole nejen učí, ale i prožívají dobrodružství na školním výletě je myslím už nošením „dříví do lesa“. Myslím, že fotografie nám víc připomenou, co se událo.

Školu navštěvovalo v týdnu předškoláka celkem 8 předškoláků. Děti se zúčastnily nejen výuky, ale i výletu do Svíčkáry v Šestajovicích. Fotografie si můžete prohlédnout na našich webových stránkách.

Jelikož začala velká rekonstrukce školy, žáci základní školy opustili školní budovu o něco dříve. Na týden vyrazili i s učiteli na cyklovýlet k Máchovu jezeru. Počasí nám opravdu přálo, tak si žáci užili nejen kola, ale i koupání. Na závěr několik postřehů žáků 5. třídy z výletu.

V prvním týdnu června dostaly děti jak z MŠ, tak i ze ZŠ ke svému svátku představení od pana Strassera – Bublinashow.

A závěr školního roku už tradičně patří pohádce. Letos to byla už 15 pohádka, kterou žáci ze základní školy zahráli. Vybrali jsme tentokrát pohádku „Popelka“, myslím si, že dětem se představení velice povedlo.

Zážitky ze školního výletu

Z cyklo deníků žáků školy:

Uručně řečeno:

výlet se vydařil, počasí
přálo nejen výletům na
kolech, ale i koupání,
dohonce jsme museli i vyzkoušet
výměnu duše. Při jedné
zastávce jsme nechali kola
na sluníčku a to se řídilo,
že jedna duše bouchnla.
Velmi příjemným zážitkem

bylo i jídlo, v hotelu nám
výborně vařili, asi nejlepší
jídlo byly jahodové kredličky,
kterými jsme se přejedli.
Mým překvapením se
strany učitelů byla
přímá pářky, kterou
jsem se rozloučil s
letácním školním rokem.
Z pohledu pářáků můžeme
srovnat všechny cyklovýlety.

Na všech bylo něco krásného
a zajímavého, krásné zážitky,
na které určitě budeme
rádi vzpomínat, ale nejhezčí
byl výlet do Lednice ve středí
středí.

Ochladili jsme se a vrátili se zpět na hotel. Potom jsme se šli koupat do Máchova jezera. Když jsme se vrátili, tak jsme měli připravenou večeři a hry. Hry nám připravili různé, například jsme šli na hřiště. Byli jsme tam chvíli a poté jsme šli spát.

Nejlepší zážitek: jak nám pan učitel ukázal, jak se vyměňuje kolo

Nejhorší zážitek: nemohla jsem se koupat (alergie)

Den 3.

Ráno jsme se probudili a šli na snídani a jezdit na kole. Jeli jsme do Doks. Tam jsme měli rozchod do 11 hodin. Poté jsme se vrátili zpět do hotelu a na oběd. Když bylo poledne, tak jsme zůstali na hotelu a měli jsme polední klid. Bylo velké teplo a tak jsme šli na pláž. Vykoupali jsme se a šli jsme se nasvačit a převléknout. Potom měli pářáci angličtinu a ostatní šli do lesa stavět skřítkům domečky. Když se všichni vrátili, tak jsme měli večeři, hry a spaní.

Nejlepší zážitek: Pavel přejel Miloše, Doksy

Nejhorší zážitek: nemohla jsem se koupat (alergie)

Den 4.

Když jsme se ráno probudili, tak nám oznámili, že večer bude mejdan (mejdlo). Pro nás to byla dobrá zpráva. Poté jsme šli na snídani a připravit na kola. Jeli jsme se podívat na Braniborskou jeskyni. Cesta tam byla dobrá, ale zpět ne. Byly to samé prudké kopce dolu a nahoru. Když bylo poledne, tak jsme šli na oběd a na polední klid. Po poledním klidu jsme šli na písčnou pláž. Potom jsme šli na večeři a na mejdan. Ve 23 hodin jsme šli spát.

Nejhezčí zážitek: Braniborská jeskyně a mejdan

Nejhorší zážitek: nemohla jsem se koupat (alergie) a měla jsem díru v noze

Den 5.

Když nás ráno budili, nikomu se nechtělo vstávat po včerejším mejdanu. Užili jsme si poslední snídani a pak nám rozdali vysvědčení. Poté jsme šli uklidit věci po mejdanu a na oběd. Sbalili jsme se a naskládali kola a bágly do autobusu. Když jsme vyjeli, tak nás na dálnici přistihly kolony. V 17 hodin jsme se vrátili ke škole, tam na nás čekali rodiče. Vzali jsme si kola a bágly a jeli jsme domů.

Nejhezčí zážitek: vítání s rodiči a vysvědčení

Nejhorší zážitek: budíček po mejdanu

Zážitky Kateřiny Stařecké

Den 1.

Ráno byl sraz před školou v 8:45. Naložili jsme kola a bágly a v 9 hodin jsme naložili sebe a odjeli na cestu. Rodiče nám ještě naposledy zamávali. Cestou tam bylo docela dost kolon na dálnici, ale stálo to za to. Když jsme přijeli k hotelu, tak nám pan učitel oznámil, že budeme bydlet v jiném hotelu, ten hotel je pry na kopci, bylo to tak. Potom jsme si donesli kola a bágly do hotelu a vybalili jsme si bágly a připravili jsme se na kola kolem obory, která se jmenovala Velký dub. Jezdili jsme do kopce a z kopce, až nás pan učitel zavedl k Lysé skále (Spící panna), na ní vystoupalo 14 dětí a ostatní čekali dole. Když jsme vyšlapali, tak nám pan učitel ukázal mravkoleva, jak jí mravence. Cesta tam byla hrozná, ale stálo to za to, cesta zpět byla lepší a pak už jsme jeli do hotelu a na večeři a spát.

Nejlepší zážitek: Lysá skála (Spící panna)

Nejhorší zážitek: loučení s rodiči

Den 2.

Ráno byl budíček v 7:30 a poté bodování. Bodoval pan učitel. Když se obešli všechny pokoje, šlo se snídat a pak jezdit na kole. Bylo to pořád do kopce, až jsme dojeli do Hradčan, tam jsme měli pauzu a pak jsme jeli do ZOO a koupat se do Hradčanského rybníka.

Kateřina Stařecká

PO ROCE OPĚT V OKRESNÍM PŘEBORU I. TŘÍDY STOLNÍHO TENISU

Mužstvo, které vidíte na fotografii, vybojovalo postup do okresního přeboru. Složení zleva Pavel Šramota, Milan Breburda, Jirka Pessr, Pavel Zeman, Jaroslav Sládek. Na okrese Benešov hraje pinčes něco málo přes 40 družstev. Vše je rozděleno do čtyř výkonnostních skupin. Dlouhou řadu let se hrál v Teplýšovických okresní přebor, až na jaře loňského roku jsme sestoupili z I. třídy do II. třídy. Cíl pro následující sezónu byl jasný - zkusíme se s tím poprat a postoupit z prvního místa.

Obnášelo to jediné: vyhrávat a zase jenom vyhrávat, nechtěli jsme totiž postupovat z druhého místa a riskovat zrádnou baráž. Z 18ti zápasů jsme 16krát vyhráli a 2krát prohráli. Nebylo vše tak jednoduché, jak se zdá, kolikrát to byly infarktové zápasy - kdo nikdy nesportoval, nepochopí.

Teď už zbývá jen taková maličkost, udržet okresní přebor I. třídy v Teplýšovických co možná nejdéle. Nebude to rozhodně jednoduché, v tomto složení hrajeme již hezkých pár let a dovolím si říct, že jsme vskutku dobrá parta.

Ještě, že máme za sebou „Naše mladé“, které učíme (spolu s Pavlem Šramotou) první kroky ve stolním tenisu. V letošní sezóně jsme přihlásili druhé družstvo, které hraje IV. třídu. Je třeba, aby si i mladí kluci vyzkoušeli, co obnáší opravdový zápas.

Chtěl bych tímto poděkovat všem hráčům za bojovnost a obětavost (ženám za trpělivost) a do dalšího účinkování mnoho sportovního štěstí. Děkuji též sponzorům a obecnímu úřadu za podporu. J. S.

TURNAJ JUNIORŮ

Jak už se stalo tradicí, na konci sezóny jsme uspořádali turnaj ve stolním tenisu pro naše „mladé“. Jde o to, aby kluci změřili síly mezi sebou a my máme nějaké vodítko do příští sezóny, na co se zaměřit více a co už jim naopak celkem jde. Tento turnaj měl neočekávané rozuzlení, vše nasvědčovalo tomu, že vyhraje Daniel Škvor, ale jak už to ve sportu bývá, vše bylo trochu jinak. Po urputném boji vyhrál Patrik Zima, který porazil Daniela (ten skončil druhý) a na pěkném třetím místě skončil Tomáš Kratochvíl. Sezóna skončila a na podzim do toho jdeme znovu – užijte prázdniny a v září ahoj. J. S.

Na snímku je vlevo celý náš tým při zápase s Českými Budějovicemi, nejbližší je Kateřina Stařecká, dále Vojtěch Goby, Vlasta Gobyová, Pavel Pohořalý a Pavel Goby

Na snímku je celkový pohled do hezké haly v Letovicích u Svitav, v popředí jsou naši dva hráči – Pavel Pohořalý a Vlasta Gobyová

Dobry konec sezony v Letovicích

Koncem dubna proběhlo zakončení naší ligové soutěže ve stolním hokeji. V tradičním play-off o Teplýšovický pohár se utkalo 12 hráčů. Ve finále porazil Pavel Pohořalý ve čtyřech utkáních Vojtěcha Gobyho celkovým skóre 3:1 na zápasy. Pavel tedy získal po roční pauze pohár zpět do svých rukou a patří mu tak gratulace.

Květen se nesl již ve znamení příprav na Mistrovství ČR v Letovicích u Svitav. Letos jsme měli opět ambice postavit do soutěže A a B tým, protože hráčů na to máme dost. Nakonec jsme ovšem byli rádi, že jsme dali dohromady potřebných pět hráčů na sestavení aspoň jednoho týmu. Navíc sestava vůbec nebyla nejsilnější, takže jsme do Letovic odjížděli se smíšenými pocity. Do soutěže družstev se nominovalo celkem 19 týmů, my jsme byli nasazeni na 16. místo. Řekli jsme si, že nemáme co ztratit a zkusíme se poprat o nějaký slušný výsledek.

Dopolední část soutěže byla pro nás opravdu špatná, protože jsme všechny zápasy prohráli a nedostali jsme se do první dvanáctky. Po dlouhé odpolední pauze jsme šli se špatnou náladou do dalších bojů. Hned první utkání s Brnem jsme však zvládli a vyhráli jsme ho. To nás nabudilo do dalších zápasů. V některých utkáních rozhodoval skutečně každý gól a štěstí se přiklonilo na naši stranu. Nakonec jsme vyhráli svou skupinu a postoupili jsme do bojů o 13. až 16. místo. V této skupině jsme skončili na 15. místě a v konečném pořadí jsme za sebou nechali například Brno, Svitavy a Benátky nad Jizerou. Celkové umístění považujeme za úspěch. Jako jediný tým jsme měli v sestavě dvě ženy a ty nám opravdu vybojovaly cenné body pro celkový dobrý výsledek. Nakonec jsme tedy z Letovic odjížděli, navzdory předpokladům, velmi spokojeni.

pg

Naše „Velká voda“ (pokračování) Jen co jsme se vrátili na základnu, dali sušit věci a něco málo poobědvali, já měl například pečenou kachnu, přišla před jednou hodinou další výzva k dostavení se do hasičárny. Tentokrát už šlo opravdu do tuhého. Starosta obce vyhlásil evakuaci Smilovských chat, protože hrozilo prorážení hráze tamního rybníka. Ten, i když léta vypuštěný právě kvůli stavu hráze, se přivaly vody hlavně z Křešického potoka naplnil. Při našem příjezdu tekla voda v celé šíři od mlejna až k lesu na druhé straně potoka. Obešli jsme všechny chaty, k některým se voda dost přibližovala a jedna už byla obklíčena úplně. Auta již místní z ohrožených částí stačili odvézt a my jsme pomohli do sucha třem chatařům. Na možné nebezpečí byli upozorněni zástupci obcí dále po proudu a až do desáté hodiny večerní, kdy i díky ustávajícímu dešti stačila voda z rybníka odtéct, se na místě střídaly hlídky.

Ostatní se již rutinně vrátili usušit. A možná by i splnili výzvu starosty na odpočinek, než na ně přijde řada s hlídkou, ale ve třičtvrtě na čtyři pípla další zpráva s oznámením výjezdu k padlému stromu přes silnici od dálnice na Sázavu. Na místě jsme se potkali s hasiči právě ze Sázavy, takže ve velkém počtu překážku rychle odstranili a o něco pomaleji (co

dovolilo půl století staré hasičské auto), jsme se vrátili do hasičárny. A tam v teple rozpálených kamen a vlhkém oparu sušících se věcí zůstali až do nočních hodin, kdy se situace, aspoň u nás, uklidnila. V následujících dnech jsme na žádost občanů vyčerpali dalších několik sklepů a studní v místě i nejbližším okolí a po vyhlášení poplachu také až ve Vodslivech. Následující víkend jsme chtěli oplátit návštěvu oslavy stého výročí založení hasičům z německého Ihrlersteinu, ale ve čtvrtek večer přišla od vedení okresního SDH výzva k pomoci v okolí Terezína, oblasti snad nejvíce zasaženého povodní. Rozhodování nebylo dlouhé a oslavy jsme za pomoc vyměnili. I nám se zdálo dohodnuté místo vzdálené přes sto dvacet kilometrů dost daleko, určitě by se naše pomoc hodila i někde podstatně blíže, ale aspoň jsme tím mohli prověřit techniku. Ani odjezd nebyl bez komplikací, když jsme až do osmé hodiny večerní čekali na pokyn k výjezdu, z důvodu, jestli naše pomoc bude vůbec přijata. Nicméně na místo jsme dorazili ještě chvilku před půlnocí, hned se připojili k asi desítce již přítomných sborů a pustili se do čerpání vody z areálu jedné továrny. Přečerpalo se tu spousta vody, hrubý odhad byl 15 kubíků za minutu, takže jsme byli jen takovou kapkou v moři, ale společně s ostatními jsme odvedli kus práce. A díky vděčnosti majitele jsme o stravu a pohonné látky měli postaráno. Stroje se zastavily až po splnění úkolu v deset hodin dopoledne. Na další práci už se nás nikdo neujal, tak jsme si přes operačního sami zjistili potřebná místa a vydali se do Lovosic, na čerpání výtahových šachet osmi panelových domů a sklepů řady rodinných domků v jedné ulici. Tady již byla pomoc konkrétnější a výsledky viditelnější. A ani zde místní štědrostí nešetřili. A bylo také vidět, že pod záštitou hasičského záchranného sboru je organizace vedena na profesionální úrovni. Celkem se na více jak

deseti akcích vystřídalo osmnáct členů našeho sboru (většina opakovaně), kteří odpracovali přes 280 hodin. Na tom je vidět, že díky nadšení lidí a technice, kterou postupně obstaráváme z prostředků obce, našich i dotačních, nemusíme při podobných událostech jen pasivně sedět s rukama v klíně. Další podrobnosti a fotky si můžete prohlédnout na www.sdhteplysovice.wz.cz

Oproti všem pravidlům se v tomhle článku slovo voda opakuje tolikrát, že by z něj mohla přímo odkapávat. Stejně jako z nás vždy, když jsme se vraceli z jednotlivých zásahů. Ale i na tom nám příroda vždy připomene, že tu zas nejsme takový páni, jak si kolikrát myslíme. A proto by se možná chtělo chovat se k ní s trošku větším respektem. *Za hasiče Teplýšovice Jirka Pessr*

Vítání jara Po nekonečně dlouhé, vleklé, mrazivé zimě jsme se už velice těšily na uspořádání akce pro děti s názvem „Vyžene-me zimu ze vsí“.

Vzhledem k tomu, že se nám nepodařilo akci naplánovat na astronomický začátek jara, zvolily jsme datum 7. dubna. Nenechaly jsme se tímto termínem nikterak odradit. Ukázalo se, že ještě v neděli 7. 4. 2013 nám stále zima ukazuje svoji sílu a odmítá se vzdát. Ve 14.00 jsme se všichni shromáždili před místní mateřskou školou vybaveni zimními bundami a čepicemi. Celým nedělním odpolednem děti provázela postava „paní Zima“. První zahřívací část jsme strávili na zahradě mateřské školy. Pro děti jsme měly přichystáno několik soutěží vztahujících se k zimě, aby se už opravdu naposledy mohly potěšit ze zimních radovánek. Děti bobovaly a plnily velké pytle papírovými sněhovými koulemi, které byly rozeseté po celé zahradě. Pevně je zavázaly, aby se k nám zima už nemohla vrátit. Vyzbrojeni předem vyrobenou Morenou a různými chrasťidly jsme se poté vydali směrem ke Smilovu vítat jaro. Paní Zima měla na cestu připravený sáček se zabalenými papírky, které postupně losovala. Obsahovaly hry a úkoly, které děti následně plnily. Po dosažení cíle, louky u Smilovského potoka, se Morena zapálila a za velkého pokřiku všech zúčastněných byla hozena do potoka a poslána po vodě pryč. Vysílená a unavená postava paní Zimy také konečně nadobro zmizela. Záhy se dětem objevila postava „jarní víly“. Ta si s dětmi povídala o tom, co vše s jarem souvisí, zpívali též písničky o jaru. Posledním úkolem dětí bylo najít na louce rozmístěné obrázky různých zvířátek, které tvořily zvířecí rodinku, shromáždit je k sobě a pojmenovat. Na závěr byly pro všechny připravené burty na opékání a něco teplého na zahřátí. I přestože ten den foukal vítr a padaly na nás z nebe sněhové vločky, s nadějí na dlouho očekávané teplé a slunečné jarní počasí jsme se vydali zpět do vesnice. *Teplýšovický Babinec*

Dětský den v Čeňovicích

Báječný dětský den měla na svědomí skupina dobrovolníků z Čeňovic. Slavilo se 15. června na místním hřišti, kde díky řadě zábavných úkolů a nepřehlédnutelným nafukovacím atrakcím si každé dítě našlo to své. Počasí letos vyšlo krásně slunečné a nadšení dětí neznalo mezí. Jedni zvolili ochlazování v rybářském bazénku, jiní jezdili s větrem o závod z vysokánské skluzavky, další si raději protáhli svá těla při náročném horolezeckém výstupu. Pro chvílky odpočinku tu bylo i pár klasických akcí – děti si pilovaly mušku při hodech na cíl nebo pevnou ruku a orientaci v prostoru při chůzi bludištěm s míčkem na lžici. Jiní hráli kuželky, předváděli atletické výkony na trampolíně nebo se věnovali sportovní střelbě a rybaření a fotbaloví nadšenci se měli možnost ukázat při střelení na bránu. V naší, převážně malými chlapci osídlené obci, se při oslavách nezapomnělo ani na holčičky. Byl tu pro ně přichystán kadeřnický salón, kde si mohly vytvořit různé kreace na připravených figurínách. Netradičním zážitkem pro malé i velké byla bezpochyby jízda vojenským vozem do Humence a zpět. Za závěrečnou „šipkovanou“ patří pochvala našim mladým hasičkám. Zkrátka bylo to úžasné odpoledne a všem, kteří se podíleli na jeho přípravě, patří naše poděkování a přání, aby nepolevili a příští rok podobnou akci opět zopakovali.

Kateřina Hálková

Dětský den - zhodnocení

Především z komentářů dětských návštěvníků hodnotíme letošní dětský den jako výjimečně povedený! Nadprůměrně vysoká účast, nádherné počasí, skvělé atrakce, soutěže, vyhlídková jízda vojenským veteránem a v neposlední řadě bezvadné děti, které si sobotní odpoledne v Čeňovicích na hřišti beze zbytku užily. Touto cestou dodatečně děkujeme všem, kteří svou účastí, příspěvkem či pomocí, věnovali toto odpoledne dětem. Děti se můžou již nyní těšit na dětský den v příštím roce, který bude znovu něčím "nový". Za organizátory přejeme krásné prožití prázdnin a dovolených.

Martin Jirounek

Pálení čarodějnic v Čeňovicích

Jako každý rok i letos jsme v Čeňovicích dodrželi zvyk pálení čarodějnic. Vzhledem k malému počtu lidí, kteří se na přípravě podíleli, jsme využili zbytků starých trámů, které se v areálu bývalého zemědělského družstva nacházely. Příprava byla rychlá a navíc hranice „zařezávala“ přesně v pravidelných geometrických tvarech...bez nutných záseků a úprav...zkrátka z trámů to šlo samo. Navíc omladina připravila novodobou, v daných partiích „vyvinutou“, čarodějnicí k upálení, takže fatra byla připravena. Více práce dala příprava a postavení májky.

Předcházela tomu velkolepá výprava s traktorem do obecních lesů na Hůru. Vzhledem k tomu, že nás v traktoru jelo 7, byl to doslova boj o místo, který v lese přerostl v boj o výběr vhodného stromu. Ale spolu s hlavními aktéry Lukášem Doležalem a Petrem Kosinou jsme nakonec ten správný vybrali. Cestou zpět do Čeňovic nám sice májka čekatelka 4x vyklouzla z řetězu a byla ztracena, ale vždy jsme se pro ni vrátili a nakonec ji domu přeci jen dopravili a sloupali. Věvec a špičku nakonec připravil, jako za starých časů, Jošvin (Josef Švimberský). Největším oříškem bylo postavení máje. Nebyla sice dlouhá (13 m), ale vzhledem k místu postavení (u obchodu na návsi v Čeňovicích), byl manipulační prostor velmi omezený. Jedinou možnou alternativou bylo vzpřímit ji z místa přesně mezi autobusovou zastávkou ICOM transportu a domem Vycpálkových, kde je cca 1 metr široký travnatý pás. Nerovný boj nakonec vyhrálo asi 8 chlapů, kteří ji postavili na určené místo. Sice jsme měli namále, vzhledem k několikaleté absenci stavění májky, ale v příštích letech to jistě dovedeme k dokonalosti. Májku ještě Jošvin pro jistotu do 4 metrů výšky omotal zákazovou červeno-bílou páskou, aby odradil případné zájemce o podříznutí. Májku koncem května Lukáš Doležal s Františkem Kopřivou odstranili, abychom místo ní mohli za rok postavit další.

Josef Provazník

Než se kopne do míčudy

Minulou neděli (doba tu ale není důležitá) se konala na hřišti brigáda členů Sokola. Jako po každé sezóně se zarovnávalo a dosévalo hřiště, upravovalo okolí a prováděly se potřebné opravy a údržba na zavlažovacím systému i v kabinách. Jak rád bych tady pochválil fotbalisty, kteří tyto prostory využívají nejvíce, že po sportovně nijak oslňivém roce našli tu chuť a sílu si po sobě uklidit a připravit vše na další ročník.

Ale bohužel. Kromě lidí z výboru a jednoho nezmara, kteří tu stejně tráví většinu volného času, dorazili z dospělého fotbalu tři! Z toho většina z Čěčka a zbytek z Běčka. Ještě že čest zachraňoval dorost, takže i tak se odvedlo dost práce. To nejnudnější se povedlo. Ale bylo by potřeba daleko víc a to se prostě v pár lidech nedá.

Copak vás neštve, když si jdete zahrát, že za pěkně upraveným hřištěm to zarůstá kopřivami, rozpadá se tribuna a ploty a dojem kazí spousta dalších „maličkostí“? Ještě pamatují brigády, kde se to fotbalisty jen hemžilo. Pravda, je to už dávno. Možná je to dobou. Teď má každý dost starostí sám se sebou a ze všech stran slyšíme, že se má každý postarat hlavně sám o sebe. Ale když se to tak vezme, vlastně i to hřiště je trochu každého z nás. Ať už si tam jdeme kopnout do míčudy, nebo jen tak posedět a pokoukat. I když máme nové zázemí, které se ostatně také nepostavilo samo, není samozřejmostí, že teče teplá voda, je zatopeno, uklizeno, světla svítí, je posekaný trávník, nalajnováno, nebo máme čisté dresy. Za tím vším je něčí práce. Proto nebudme líní, nebo lhostejní a pojďme se příště sejít aspoň na té brigádě. Nebo vás třeba napadne, jak sportoviště vylepšovat i během sezony. Zejména dnes, kdy se dotace od obce snižují, bude potřeba každé ochotné ruky. Pak třeba i fanoušci, až uvidí, že máme o svůj klub opravdový zájem, také přijdou s nějakou formou pomoci. A i pro zástupce obce to bude signál, že vkládat do Sokola svěřené prostředky, má svůj smysl a velký význam.

Už teď je to hezky vidět u práce s mládeží. Kdy nám kluci, kteří s ní pracují, ukázali, že to jde. Nejen, že například žáci svoji soutěž vyhráli, ale jejich trenéři uspořádali skvěle zvládnutý turnaj žáků Sokolík Cup, na který byla od soupeřů slyšet jen samá chvála. Na obsazení, na ceny i samotnou organizaci. A ve velké konkurenci nezapadli ani sportovně. Podrobnosti a další informace si můžete přečíst na www.sokolciteplysovice.band.cz. Díky jim. A díky i všem, kteří mají stále chuť pro Sokol něco udělat.

Jirka Pessr

Český svaz ochránců přírody
základní organizace Vlašim

Ekorada

Není všechno zeleně, co se před námi zelená

Také máte někdy pocit, že je těch „eko“ a „k přírodě přátelských“ výrobků nějak moc? Ekologické kotle na uhlí, ekologická auta se spalovacím motorem, přírodní balené vody...

Environmentální tvrzení (sdělení o environmentálním dopadu výrobku) se stalo určitým druhem reklamy a v mnoha případech bývá nepřesné, zavádějící či vysloveně lživé (tzv. greenwashing). Taková tvrzení doprovázená líbivou grafikou povětšinou klamou spotřebitele, který (pokud si tuto manipulaci uvědomí) pak začne mít pochybnosti o všech výrobcích a službách, které jsou ohleduplné k životnímu prostředí – třeba i výrobcích certifikovaných registrovanou ekoznačkou, která (na rozdíl od jiných) zaručuje ověřené vlastnosti výrobku.

Abychom mohli posoudit environmentální dopady, musíme znát či aspoň odhadnout životní cyklus výrobku. To znamená veškeré vazby mezi výrobkem a prostředím, počínaje těžbou surovin pro výrobu a konče zpracováním odpadu, pokud již výrobek doslouží.

Zvonění v Čeňovicích

5. července
12.00 hodin

6. července
12.00 hodin

28. září
12.00 hodin

Čistá řeka Sázava

Když slyším, že se opět blíží termín společného čištění řeky Sázavy, dostává se u mě smíšené pocity. První, co mě napadne, zima, studená voda, nepohodlí, ale hned vzápětí si vzpomenu na přátele, kamarády, se kterými se opět po roce potkám. Každoroční akce si našla řadu příznivců, kteří si na hodně let dopředu zaznamenali do svých diářů tři dny, které stráví při čištění řeky, jejíž jméno i poloha spojuje lidi v regionu zvaném Posázaví. Společné úsilí přináší očekávané výsledky. Černých skládek pomalu ubývá a viditelných odpadků podél břehů také. S těmi se ovšem musí počítat i v budoucnu. Člověk, jako spotřebitel rozličných produktů, vyrábí spoustu lehkých, často poléťavých materiálů, které se snadno uvolňují do okolní krajiny, čemuž lze těžko zabránit. O to víc se do lesů, řek a potoků uvolňuje odpad po přivalových deštích, které nás před pár dny zasáhly. Lze očekávat, že příští čištění řeky bude opět o větším množství odpadů. S tím si ale poradíme. Co je důležité a čeho si nejméně vážím, jsou postupné změny v lidském chování a jednání,

kteří můžeme při čištění řeky pozorovat. Lidé si začínají více vážit přírody a snaží se o pořádek a čistotu. Samozřejmě jsou mezi námi i ti, kteří se tak nechovají, ale tím už se nenecháme odradit. Jejich děti, které se na čištění řeky dnes podílí, získávají pevné základy k šetrnému chování, které si ponесou po celý život. Není to skvělé? Pro mě ano, a proto při pomýšlení na třídní maratón na řece velmi rychle zapomínám na zimu, studenou vodu a nepohodlí a vzápětí si vybavím příjemné okamžiky strávené v kolektivu přátel, kteří smýšlí podobně jako já. mk

Svazek obcí CHOPOS zahájil stavbu rozhledny Špulka na vrchu Březák

Na vrchu Březák u Lbosína byl 27. dubna položen základní kámen rozhledny Špulka, která se stane, pevně v to věřím, novým symbolem regionu. Položení a symbolické poklepání základního kamene nebylo dopředu medializováno z obavy, že by se vše organizačně nezvládlo. Přesto se v tento den na vrchol kopce vydalo cca 200 lidí. Naopak termín otevření rozhledny oznámíme v předstihu, aby se mohl každý zúčastnit.

Od prvních myšlenek vybudovat v mikroregionu CHOPOS naučné místo s rozhlednou uplynuly 3 roky a 9 měsíců. Bylo to nezbytné, protože rozhledna Špulka musela takřikajíc dozrát. Je za námi řada fází projektových příprav a diskuzí v mikroregionu i uvnitř obcí, hledání optimálních i kompromisních řešení, vyřizování povolení, výběr dodavatele stavby, oslovování partnerů. Základní kámen rozhledny posvětil farář Martin Janata. Připomněl, že špulka, jejíž jméno rozhledna ponese, je symbolem vzájemného propojení, v tomto případě 21 obcí, které se tímto způsobem rozhodly dát jasně najevo, že k sobě patří.

Projekt podněcuje mnohem širší spolupráci. Podporují ho místní obyvatelé, školy, spolky, firmy a mnoho dalších organizací. Financování projektu je komplikované a dnes pravděpodobně ojedinělé. Část prostředků vynakládají obce, další tvoří získaná dotace, mikroregionu se navíc podařilo oslovit společnosti WIFCOM a.s. poskytující bezdrátový internet a regionální Rádio Sázava, které do projektu vkládají nemalé prostředky. Další prostředky poskytuje velmi početná skupina dárců. Jsou to lidé žijící, působící v regionu, které rozhledna Špulka pozitivně oslovila. Díky této nemalé podpoře, která šplhá do statických korun, má projekt mnohem širší dopad. Ze všech dárců je postupně vytvářena „Venkovní kronika“ o lidech, spolcích, sdruženích, školách, firmách, zkrátka o všech, co podpořili Špulku. Ještě dnes má každý šanci zanechat po sobě nesmazatelnou stopu v regionu. Lze očekávat, že mnoha lidmi podpořená Špulka s kamennou mapou, naučnou stezkou a „Venkovní kronikou“ se stane novým symbolem regionu, který posílí v místních lidech hrdost a sounáležitost s regionem.

V jaké fázi se projekt nachází?

Dnes se vyrábí ocel pro rozhlednu. Souběžně s tím probíhají přípravné práce, poptávka po materiálech apod. Během tohoto měsíce se začalo s výstavbou elektrické přípojky. Nezahálí ani děti z místních škol, které vytváří návrhy svých naučných míst rozdělených do různých témat. Škola v Postupicích si pro svou expozici vybrala téma voda a život v ní, v Divišově se zabývají představením místní lokality. V Chotýšanech plánují vytvoření mapy s magnetickou kuličkou na rozvíjení grafomotoriky, v Teplýšovicích vymýšlí hlavolam. Děti ze základní školy v Petroupimi se zamýšlí nad vytvořením hudebních nástrojů z přírodních materiálů, které umístí podél stezky. Určitě se máme na co těšit.

Samotná stavba rozhledny na vrcholu kopce bude dle stavbyvedoucího probíhat následovně. Práce na základech budou probíhat až v měsíci srpnu. Následně budou pokračovat montážní a dokončovací práce. Samotná výroba rozhledny probíhá mimo naše území, konkrétně v Záboří nad Labem. Termín dokončení díla byl stanoven na konec září, lze však očekávat, že to bude i později. Současné klimatické podmínky (např. podmáčený terén) a dodatečná úprava základů ve prospěch stavby si vyžádá posunutí termínu dokončení. Věřím, že to nevdá. Na Špulku, která zde bude stát desítky let, si klidně můžeme ještě pár dní navíc počkat. mk

